

in zanimivo sestavljano, zato bo želo tudi na drugih šolah našega okraja mnogo uspeha. S tem roditeljskim večerom so se preložila poljudna-poučna predavanja v Krškem na jesen, kar se splošno obžaluje, saj so se ti večeri pri nas kaj priljubili. Do jeseni pa se pripravljajo nič manj kakor 22 poljudno-poučnih predavanj, in sicer ne samo opisi potovanj, temveč tudi skioptiška predavanja za poljedelce in druge prebivalce na deželi aktualnih stvari, kakor trtoreja in sadjarstvo, mlekarstvo, škodljivost opojnih pijač itd. Da tudi na deželi taka predavanja silno vlečejo, kaže že roditeljski večer, ki so ga priredili dne 25. t. m. v Cerkljah. A tudi v Radečah in v nekaterih drugih šolah se pripravljajo enaka predavanja in kakor kaže, se bodo kmalu udomačila vsaj na večjih šolah našega okraja.

Pevski in gledališki večer priredi šola v Središču dne 1. aprila z lepim vzporedom.

Knjižnica rajnega Iv. Vesela, trnovskega dekana, ki jo je podedovala družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, se bo sedaj v prid družbi podrobno prodala. Krasna knjižnica obsega nad 1100 knjig v okroglo 1500 zvezkih iz vseh strok človeškega znanja. Opozarjamo cenjene naročnike na veliko izbero knjig, primernih za zasebne, učiteljske in šolske knjižnice. Imenik s cenami izide v kratkem in se bo razposlal resnim kupecem le na zahtevo, ako se po dopisnici oglase pod naslovom: Pisarna družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. (Narodni dom.)

V istrski deželni šolski svet je pozvan za tekočo dobo Oliva Rismundo, kanonik v Poreču.

Goriško učiteljstvo je imelo v Gorici svoje zborovanje, na katerem se je tudi razpravljalo, ali kaže ustanoviti za ljudstvo na Goriškem politični tednik, oziroma ako naj si osnuje goriško učiteljstvo svoje lastno stanovsko glasilo. Prvo vprašanje se je zanimalo, češ da bi znala slediti blamaža; pri drugem vprašanju se je opozarjalo — in to je bilo izmed ugovorov k obem mislim res najboljši — da ima slovensko učiteljstvo že itak svoje stanovsko glasilo, ki naj se ga podpira tudi s strani primorskega učiteljstva in naj se ne goji separatizma v Štajercih, Kranjcih, Primorcih in Korošcih. Preprosti delavci so izvršili Marksov klic: „Delavci vseh narodov združite se!“ in pri učiteljih bi niti „učitelji slovenskega naroda, združite se!“ ne bilo mogoče? Mi smo prepričanja, da tudi učiteljstvo s Primorskega čuti, kako važna je solidarnost, ako se hoče resno upati na zmago. Kar se tiče učiteljstva in aktivne politike, pa se je že tako muogo — in med tem precej jako dobrega — pisalo, četudi ni zadeva izčrpana, vendar na tem mestu ni treba o tem razpravljati; pred vsem, ker je to interna zadeva učiteljstva samega. — Tako piše „Nova doba“ v 10. številki.

Pasivni odpor baje pripravljajo za Veliko noč dunajski poštini uslužbenici in oficijanti.

Iz strahu pred prusko šolo. V Gnjeznu se je poizkusil zastrepiti s karbolno kislino 13 letni sin mesarja Cabanskega. Hitra zdravniška pomoč ga je rešila smrti. Ko se je deček ovestil, je izjavil, da je ta čin izvršil iz strahu pred prusko šolo.

Razgled po šolskem svetu.

— **Ljudsko univerzo v Zagrebu** ustanove še v tekočem letu. Vodstvo vseučiliških kurzov ima v rokah poseben odbor profesorjev.

— **Italijani ostavljajo inomostsko vseučilišče.** Trentinski „Il popolo“ poroča: Kakor se poroča iz zanesljivega vira, je profesor na inomostskem vseučilišču Artur Farinelli naznanil ministrstvu za uk in bogočastje, da se odpove svoji službi. Profesor Farinelli je sklenil definitivno zapustiti Inomost ter je sprejel poziv turinskega vseučilišča. Na tem vseučilišču bo Farinelli predaval nemško slovstvo. „Popolo“ dostavlja k temu: Tako je izgubljena tudi zadnja pozicija, ki so jo imeli Italijani na inomostskem vseučilišču.

Raznoterosti.

— **Statistika framasonstva.** Po statistični objavi švicarske svobodnozidarske organizacije je bilo koncem leta 1906. v Švici 1408 lož s 332 000 člani, na Angleškem 4069 lož s 215.000 člani, v Nemčiji 495 lož z 69.145 člani.

× **Knjižnica zgorela.** Knjižnica duhovskega semenišča v Kostromi na ruskem Poljskem je zgorela. V knjižnici so bili shranjeni stari rokopisi neprecenljive vrednosti.

× **Kako so plačani francoski poslanci.** Vsak francoski poslanec dobiva na mesec 750 frankov. Večkrat so zaradi draginje v Parizu prosili za večjo plačo, pa jim je niso dali, češ, da so za svoj trud dovolj plačani. Vsi poslanci dobe na mesec 440.250 frankov. Denar izplačuje vsakega prvega v mesecu blagajnik komore, in sicer vsakemu poslancu enako: en bankovec za 500, dva bankovca po 100, en bankovec po 20, 1 za 10 in 1 za 5 frankov; 10 frankov se jim odbije za železniško karto in 5 za buffet v parlamentu. Ko pridejo poslanci k izplačilu, so si kakor bratje. To je edino mesto, kjer potihnejo politične strasti in vlada enodušnost. Večkrat je pa marsikateri poslanec pri izplačevanju žalosten. Dočim prejmo tovariši celo plačo, jo njemu pritrgajo za pokritje — dolgov. Na Francoskem je namreč dovoljeno, da smejo poslancu zapleniti celo plačo (uradnikom največ eno petino). Dogodi se tudi, da vzame nekateri poslanec plačo šele za več mesecev skupaj. Tako se je zgodilo nekoč, da je neki poslanec dobil skupaj kar 36.000 frankov.

× **Vročina solnea** je tako velikanska, da si tega ne moremo nikakor predstavljati. Solnce lahko dovolj ogreje 2000 milijonov takšnih svetovnih teles kakor je naša zemlja. Vsako minuto dobiva zemlja dovolj solnčne toplote, da razgreje od navadne temperature do vrenja 37.000 tonenst vode.

× **Zdravniki v Koloradu** (Združene države) si sedaj prizadevajo, da bi nagovorili zakonodajno oblast, naj izda zakon, po katerem bi se smele ženiti, oziroma možiti le tiste osebe ki so popolnoma zdrave. Dotični zakon naj bi predpisal, da bi se vsi, ki se žele poročiti, dali preiskati od zdravnika. Ako bi zdravnik spoznal, da sta — moški ali ženska — nesposobna, ker sta oba bolna, oziroma eden njiju na neozdravljivi boleznii, oziroma nista dovolj telesno razvita, naj bi se jima ne smelo dati ženitvenega dovoljenja.

× **Pisma z nebes.** Kako praznoverni ljudje žive v prosvetljeni Nemčiji in celo v glavnem mestu Berlinu samem, dokazuje slučaj, s katerim se bavi sedaj kazensko sodišče. Neka žena, ki živi ločena od svojega moža, je vložila proti možu tožbo na ločitev zakona. To priliko je porabila njena služkinja, da si pridobi denarja. V komediji je igrala glavno vlogo moževa prva žena, ki je umrla pred desetimi leti. Ta žena je pisala v nebesih pisma ter jih pošiljala po dekli svoji naslednici v zakonu. V pismih je n. pr. ginljivo opisovala, da je v nebesih rodila še eno deklico, kar je nebeške prebivalce tako razkačilo, da mater in hčer strašno trpinčijo ter suvajo po oblakih. Toda kmalu bo bolje, ker se je hčerka zaročila z Jezusom, češ, da se angeljci že z 10. letom zaročajo. Hčerki pa je treba denarja za svileno obleko in druge okraske, da je ženin ne zavrže. V zahvalo bo Jezus drugi ženi pripomogel, da se pravda za ločitev zakona zanjo dobro izteče. In na ta bedasti način je dekla izvabila iz svoje gospodinje tekom časa 1000 mark, dokler ni zvedela policija za nebeška pisma. — Morala: Mnogo bolj pametno bi bilo, da uče častiti in prečastiti ljudstvo pameti, nego da ga begajo s politiko.

× **Nov vulkanski otok v bengalskem zalivu.** Neka angleška ladja je v bengalskem zalivu odkrila nov otok, ki izmeča vroče in goreče pline. Otok je dolg kakih 300 metrov, visok pa 8 metrov. Očividci zatrjujejo da gre tukaj za kak nanovo oživel vulkan.

× **Knjižna produkcija na Angleškem.** V letu 1906. je bilo na Angleškem izdanih 6985 novih knjig in 1618 novih izdaj. Potemtakem je razen nedelj izšlo vsak dan povprečno po 28 knjig. Po vsebini je največ romanov in povesti, namreč 2108 novih in 775 drugih izdaj. 916 knjig je bilo pedagoške vsebine, 760 knjig se bavi s politikom in trgovino, 737 s teologijo, 651 pa z zgodovinsko-biografsko snovjo.

× **Veliki in majhni ljudje.** Med umstevnimi velikani je bilo nekaj prav velikih, še več pa majhnih oseb. Peter Veliki je bil 2'05 m visok, dočim je meril Napoleon I. le 1'57 m. Velike rasti so bili Washington 1'90 m, Darwin 1'83 m, Carlyle 1'80 m, Dumas 1'78 m. Med velike tudi spadajo Goethe, Schopenhauer, Mirabeau, Tasso, Bismark, Kristof Kolumb, Karel Veliki, Julij Cezar itd. Majhni po postavi so bili duševni veli-